

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
KINEZIOLOŠKI FAKULTET

Kristian Plazibat

**RAZLIKE U BRZINI UČENJA MOTORIČKIH
ZNANJA U PREDŠKOLSKE DJECE S
RAZLIČITIM ISKUSTVOM SUDJELOVANJA
U ORGANIZIRANOM KINEZIOLOŠKOM
PROGRAMU**

DOKTORSKI RAD

Mentori:
prof. dr. sc. Tihomir Vidranski
prof. dr. sc. Renata Barić

Zagreb, 2023.

SAŽETAK

Većina dosadašnjih istraživanja o motoričkom učenju ističe da razina razvijenosti motoričkih vještina rezultira poboljšanim učenjem novoga motoričkog znanja što znači da sposobnost brzine učenja novih motoričkih znanja izravno ovisi o broju i kvaliteti prethodno naučenih motoričkih programa (Sekulić i Metikoš, 2007). Do sada je utvrđeno da se prethodno stečena motorička znanja mogu smatrati temeljima za daljnju nadogradnju svih ostalih motoričkih programa. Stoga je u djece predškolske dobi iznimno važno pravilno i više strano razvijati motoričke vještine kako bi se stvorili dobri preduvjeti za daljnji uspješniji razvoj novih motoričkih znanja (Morgan i sur., 2013). Također, utvrđeno je da pravilan utjecaj na motoričke vještine doprinosi i održavanju optimalne tjelesne težine, što je direktni benefit za zdravstveni status djece (Figueroa, 2016).

Cilj ovog rada je ispitati razlike u razini motoričkih vještina i brzini i kvaliteti učenja novih motoričkih znanja te utvrditi povezanost između brzine učenja novih motoričkih znanja i razine motoričkih vještina u predškolske djece s različitom razinom iskustva sudjelovanja u organiziranom kineziološkom programu.

Unutar dječjeg vrtića istraživanjem je obuhvaćeno 161 dijete (74 dječaka i 87 djevojčica) prosječne dobi 73 mjeseca (SD 7) u rasponu od 58-90 mjeseci, podijeljeno u četiri različite skupine koje se razlikuju s obzirom na iskustvo sudjelovanja u organiziranom kineziološkom programu: skupina G1 (0 godina), G2 (1 godina), G3 (3 godine) i G4 (4 godine). U trenutku testiranja motoričkih vještina djeca iz G4 skupine imala su 470 sati prethodnog sudjelovanja u organiziranom kineziološkom programu, djeca iz G3 skupine 350, ona iz G2 skupine 120 sati dok su skupinu G1 činila djeca bez prethodnog iskustva sudjelovanja u organiziranom kineziološkom programu.

Za testiranje motoričkih vještina koristila se kratka forma testa Bruininks – Oseretsky Test (BOT2). Nakon testiranja motoričkih vještina sva djeca su u okviru 7 tjedana sudjelovala u novom kineziološkom programu u kojem su usvajala nova, njima potpuno nepoznata motorička znanja. Praćenje i procjenjivanje brzine učenja motoričkog znanja izvršeno je putem ekspertne procjene te naknadnom video analizom i ocjenjivanjem motoričkog znanja, na temelju prethodno definiranih kriterija. Pomoću video analize procijenilo se u kojem je trenutku kod djeteta dostignuta *faza usvajanja (uspostave) gibanja* i *faza početnog usavršavanja* procesa učenja novog motoričkog znanja te je nakon završetka procesa učenja

ocjenjena razina kvalitete izvedbe motoričkog znanja ocjenom od 1 do 5 pri čemu je 1 predstavlja najlošiju, a 5 najbolju izvedbu.

U skladu s prvim ciljem istraživanja jednosmjerna analiza varijance pokazala je da različito iskustvo sudjelovanja unutar skupina s organiziranim tjelesnim vježbanjem (G2, G3 i G4) pozitivno utječe na razvoj motoričkih vještina za razliku od rezultata skupine G1 koja prethodno nije bila uključena u ni jedan program tjelesnog vježbanja. Vezano uz drugi cilj istraživanja rezultati su jasno ukazali da su djeca koja su najdulje sudjelovala u organiziranom kineziološkom programu sustavno brže i kvalitetnije učila nova motorička znanja. Sukladno trećem cilju korelacijska analiza potvrdila je statistički značajnu pozitivnu povezanost između brzine učenja svih novih motoričkih znanja i motoričkih vještina.

Rezultati istraživanja daju informacije koje mogu pomoći pri kreiranju budućih kurikuluma za tjelesno vježbanje i njihovu validaciju. Jednako tako utvrđeno doprinosi boljem razumijevanju procesa učenja motoričkog znanja i može unaprijediti metodičko poučavanje djece.

Ključne riječi: motoričko učenje, učinci programa, brzina motoričkog učenja, kvaliteta izvedbe, predškolska djeca